

Inhoud

Inleiding	3
1. Wonen en ruimte	5
2. Economie, Flora Campus en mobiliteit	8
3. Openbare ruimte en veiligheid	11
4. Zorg, welzijn en inkomen	13
5. Onderwijs, jeugd, cultuur (inclusief De Naald) en sport	15
6. Financiën, organisatie en dienstverlening	17
Resultaten per kern	18
Kandidaat-wethouders	20
Portefeuilleverdeling	21

Inleiding

Westland is een krachtige gemeente met een unieke positie. Een plek waar ondernemerschap, gemeenschapszin en innovatie samenkomen. Met dit coalitieakkoord zetten wij een volgende stap in de ontwikkeling van onze gemeente met "Vertrouwen, lef en vooruitgang".

We gaan aan de slag met lef en bestuurlijke moed en respecteren daarbij Nederlandse wet- en regelgeving en democratisch genomen besluiten. We bouwen voort op wat goed gaat en maken duidelijke keuzes voor de toekomst, vanuit de op te stellen ruimtelijk-economische visie. De glastuinbouw vormt daarbij de economische ruggengraat van Westland. Ons internationaal toonaangevende horticulturele cluster verdient blijvende erkenning en is iets waar we trots op zijn. Wij zetten ons er actief voor in dat ook in Nederland met dezelfde trots en waardering naar deze sector wordt gekeken als internationaal het geval is. Samen met onze partners blijven wij stevig inzetten op belangenbehartiging en een sterk vestigingsklimaat. Hoewel Westland van oudsher bescheiden is en we vooral "gewoon ons werk doen", vinden wij dat we onze kracht en ons verhaal vaker en beter mogen laten zien. Dat doen we niet alleen als gemeente, maar juist samen met inwoners, ondernemers en organisaties. Met vertrouwen in onze eigen kracht en met trots op wie we zijn.

We zien dat de druk op de ruimte groot is, niet alleen in Westland maar in de hele regio. Dat vraagt om zorgvuldige keuzes, bijvoorbeeld als het gaat om huisvesting van verschillende doelgroepen. Daarbij vinden we het belangrijk om samen op te trekken met inwoners en de gemeenteraad. De raad heeft hierbij belangrijke bevoegdheden.

Leefbaarheid staat voor ons voorop. Westland moet een gemeente blijven waar het prettig wonen is, waar jongeren hun toekomst kunnen opbouwen, gezinnen zich verder kunnen ontwikkelen en ouderen fijn oud kunnen worden. Ondernemers spelen hierin een onmisbare rol: zij zorgen niet alleen voor werkgelegenheid en economische kracht, maar dragen ook direct en indirect bij aan het in stand houden van voorzieningen, het mogelijk maken van evenementen en het ondersteunen van het rijke verenigings- en sportleven in Westland. Dit samenspel maakt onze kernen leefbaar en vitaal. Wij spreken onze grote waardering uit voor alle vrijwilligers die zich dagelijks inzetten voor onze gemeente. Zij vormen het hart van de Westlandse samenleving en maken veel mogelijk – van tradities en evenementen tot maatschappelijke initiatieven.

Wij staan voor een overheid die naast haar inwoners en ondernemers staat: betrokken, ondersteunend en oplossingsgericht. We geven ruimte waar dat kan en vertrouwen waar dat past, met minder regels en meer oog voor de praktijk. Daarbij vinden we het belangrijk dat we helder, op tijd en zorgvuldig communiceren.

Wij hechten groot belang aan respectvolle omgangsvormen binnen de gemeenteraad en in de samenwerking tussen raad en college. Verschillen van inzicht mogen er zijn en dragen bij aan betere besluiten, maar het debat blijft zorgvuldig en respectvol. We luisteren naar elkaar, gaan zorgvuldig om met ieders rol en verantwoordelijkheid en spreken elkaar aan waar nodig. Op die manier bouwen we aan vertrouwen en een constructieve bestuurscultuur die Westland zichtbaar verder brengt.

Tot slot

In de afgelopen periode hebben wij veel brieven ontvangen van externe organisaties ten behoeve van het coalitieakkoord. Wij zijn hen dankbaar voor hun betrokkenheid en waardevolle inbreng. Samen met de bijdragen van andere politieke partijen heeft dit op diverse punten bijgedragen aan de totstandkoming van dit akkoord. We zoeken als coalitie nadrukkelijk de samenwerking op met andere partijen.

Met dit akkoord zetten wij koers naar een sterk, leefbaar en toekomstbestendig Westland. Per kern hebben we concrete actiepunten benoemd, passend bij Westland als gemeenschap van dorpen, zodat iedere kern zich herkent in dit akkoord en wij samen, met vertrouwen lef en vooruitgang, bouwen aan de toekomst van Westland.

Westland, 11 juni 2026

Namens de coalitiepartijen,

CDA Westland
Kevin Klinkspoor

Dennis Chafiâ

GemeenteBelang Westland
Remmert Keizer

Anko Goudswaard

Westlandse VVD
Peter Valstar

Suzanne van Erven

LPF Westland
Peter Voskamp

John Witkamp

1. Wonen en ruimte

Wonen

Algemeen

Wij zetten in op een evenwichtige ontwikkeling van de woningvoorraad in onze gemeente, uitgaande van autonome groei. We spannen ons maximaal in om zo veel mogelijk woningen toe te wijzen aan Westlanders. In lijn daarmee onderzoeken we of we het woonruimteverdeelsysteem kunnen optimaliseren.

Ook op het woondossier is een goede samenwerking met de provincie van belang. Wij geloven dat we met het goede verhaal op begrip kunnen rekenen. Westland is anders dan veel andere gemeenten, er is hier een kleinere doelgroep dan gemiddeld die gebruik maakt van sociale huur. Daarom komen onze jongeren in de knel als we moeten vasthouden aan een algemene eis van de provincie van 30% sociale huur bij nieuwbouw. Zij zijn juist geholpen met de bouw van sociale koop. We willen ons steentje bijdragen aan de oplossing van de woningnood met woningen waar behoefte aan is en onze eigen inwoners bij gebaat zijn. Wij gaan hierover in gesprek met de provincie. Daarnaast onderzoeken we of de 30%-eis van sociale huur kan komen te vervallen bij kleinschalige inbreidingslocaties in de dorpen door de bouw van deze huurwoningen elders te compenseren.

Bij nieuwbouw ontwikkelen we voorzieningen vanaf het eerste moment mee, zoals scholen en eerstelijnszorg. Daarbij bewaken we nadrukkelijk de juiste volgorde: eerst moet de infrastructuur en verkeersveiligheid op orde zijn.

Wij willen vaart maken met bouwen. We onderzoeken hoe we het bouwproces kunnen versnellen en onnodige vertraging door individuele bezwaren kunnen beperken, met behoud van zorgvuldige procedures en participatie met de omgeving. Hoogbouw wordt per ontwikkeling beoordeeld, met oog voor een goede inpassing in de omgeving.

Met het oog op een voortvarende aanpak wordt het woondossier, in samenhang met ruimtelijke ordening en gebiedsontwikkeling, ondergebracht bij één wethouder.

Starters en senioren

Het Wooninvesteringsfonds zetten we nadrukkelijk in voor de Westlandse starters zodat zij meer kansen krijgen op een passende woning in onze gemeente. We houden het fonds in stand, verbeteren het daar waar mogelijk om maximaal effect te bereiken en onderzoeken of het ook kan worden ingezet om doorstroming te bevorderen.

Daarnaast zetten wij stevig in op het bevorderen van doorstroming. Doorstroom van senioren naar passende, levensloopbestendige en betaalbare (huur)woningen maakt gezinswoningen beschikbaar voor jonge gezinnen en starters. Mede daarom steunen we de realisatie van de Julianahof in 's-Gravenzande en staan open voor soortgelijke initiatieven. Wij stimuleren verhuizingen binnen de bestaande voorraad en onderzoeken gerichte maatregelen (zoals bijvoorbeeld een verhuisvergoeding) om dit aantrekkelijker te maken. Wij steunen initiatieven voor groepswonen voor senioren en denken hier als gemeente graag in mee. Bij de ontwikkeling van deze projecten neemt de gemeente een faciliterende rol zonder het initiatief over te nemen. Aan de voorkant maken we de randvoorwaarden voor mogelijke realisatie duidelijk. Om scheef wonen tegen te gaan maken wij scherpe prestatieafspraken met woningcorporaties die bijdragen aan de bevordering van doorstroming. Corporaties leveren daarmee een actieve bijdrage aan passende huisvesting voor Westlandse starters, gezinnen en senioren.

Tegelijkertijd bouwen wij nadrukkelijk voor de groeiende groep éénpersoonshuishoudens, waaronder starters en senioren, met een passend en betaalbaar woningaanbod dat aansluit bij hun woonwensen.

Huisvesten doelgroepen

Westland heeft net als iedere andere gemeente grote opgaven in het huisvesten van verschillende doelgroepen. Onze gemeente heeft bewezen die verantwoordelijkheid te voelen én ook te nemen. Zo vinden duizenden arbeidsmigranten, Oekraïense ontheemden en statushouders hun (tijdelijke) thuis in Westland. We blijven onze verantwoordelijkheid nemen in het huisvesten van doelgroepen en verbeteren het integratietraject zodat mensen die hierheen komen meteen de taal leren, aan het werk gaan en een bijdrage leveren aan de samenleving. De druk op onze ruimte en voorzieningen is echter groot. We gaan daarom binnen de kaders die de wet voorschrijft in gesprek met omliggende gemeenten in de regio over een eerlijke verdeling van de verschillende huisvestingsopgaven. We hechten daarbij veel waarde aan goede participatie met de omgeving en respecteren de bevoegdheid van de raad en het college.

Arbeidsmigranten zijn van essentieel belang voor de Westlandse economie. Zij maken het mogelijk dat bedrijven kunnen blijven ondernemen en ontwikkelen. Tegelijk vraagt hun aanwezigheid om een goede balans tussen economie, huisvesting en leefbaarheid, zodat Westland sterk én aantrekkelijk blijft voor iedereen. In onze ruimtelijke visie brengen wij scherper in beeld welke typen arbeidsmigranten in de toekomst nodig zijn. Daarbij betrekken wij nadrukkelijk de ontwikkelingen rond robotisering en AI in de glastuinbouw. Dit helpt ons om vraag en aanbod van arbeid én huisvesting beter op elkaar af te stemmen en toekomstbestendig beleid te maken. Wij blijven inzetten op kwalitatief goede huisvesting voor arbeidsmigranten, zowel grootschalig als huisvesting bij de tuinder. Wij staan achter de lopende grootschalige projecten voor de huisvesting van arbeidsmigranten zoals op het ABC terrein, bij de Flora Campus en aan de Oostbuurtseweg. Bij de evaluatie van de beleidsregels voor huisvesting bij de tuinder bezien wij of versoepeling mogelijk is, zonder afbreuk te doen aan kwaliteit en ruimtelijke inpassing.

Bij de zoutopslag in De Lier zijn nog 26 woonunits beschikbaar. Deze willen we inzetten voor huisvesting van arbeidsmigranten bij ondernemers in de glastuinbouw. Spreiding van huisvesting over de verschillende Westlandse kernen is daarbij uitgangspunt. Goed werkgeverschap staat als een paal boven water en malafide praktijken worden keihard aangepakt.

Ruimte

Toekomstvisie Westland

Westland staat voor grote ruimtelijke opgaven. De beschikbare ruimte is schaars en de druk vanuit functies zoals wonen, glastuinbouw, bedrijventerreinen en infrastructuur neemt toe. Daarom ontwikkelen wij zo snel mogelijk, samen met onze partners, een integrale ruimtelijk-economische visie voor heel Westland. In deze toekomstvisie maken wij duidelijke en onderbouwde keuzes over de inrichting en ontwikkeling van onze gemeente. Daarbij starten we met het bepalen van het benodigde areaal voor de glastuinbouw, als economische drager van Westland. Op basis daarvan brengen we in beeld welke ruimte er is voor andere functies, zoals wonen, voorzieningen en infrastructuur, groen en recreatie. Met deze integrale benadering zorgen we voor een evenwichtige en toekomstbestendige ontwikkeling van onze gemeente, zodat het zowel nu als in de toekomst goed ondernemen, werken, wonen en recreëren is in Westland. Specifiek voor de glastuinbouw polders stellen we daarnaast gebiedsvisies op, waarin we

in samenhang met onze toekomstvisie voor het hele Westland per gebied richting geven aan de gewenste ontwikkeling.

Ruimtelijke ordening en grondzaken

De ruimtelijk-economische visie vormt, samen met de gebiedsvisies (zie economie), het kader voor de ruimtelijke ontwikkeling van Westland. Hierin leggen we vast hoe we omgaan met de schaarse ruimte en hoe verschillende functies zich tot elkaar verhouden. De glastuinbouw blijft de economische drager van onze gemeente. Uitgangspunt is dat glastuinbouwgronden primair bestemd zijn voor glastuinbouw. Tegelijk creëren we ruimte voor wonen en andere functies op daarvoor geschikte locaties.

Met deze samenhangende aanpak versterken we onze positie in de regio en richting provincie en Rijk, en kunnen we de belangen van Westland krachtig en consistent naar voren brengen.

De gemeente neemt meer regie in de ruimtelijke ontwikkeling. Wij benutten kansen die zich voordoen en ontwikkelen daarvoor strategisch grondbeleid dat zich leent voor snel handelen als kansen zich voordoen. Dit betekent onder andere gerichte aankopen ten behoeve van herstructurering of infrastructuur. Ook onderzoeken wij de oprichting van een glastuinbouwfonds om de herstructurering te faciliteren.

Mensen die met een nieuw initiatief komen, helpen we sneller door bij de omgevingstafel Westland al aan het begin te laten weten of er bestuurlijk draagvlak is.

2. Economie, Flora Campus en mobiliteit

Economie

Wij bouwen aan een krachtige, toekomstbestendige economie waarin ruimte is voor groei, innovatie en ondernemerschap. De glastuinbouw is de kurk waar onze economie op drijft. Voor de glastuinbouwsector bieden we helder perspectief aan de hand van de op te stellen gebiedsvisies. Deze gebiedsvisies brengen in kaart per glastuinbouwpolder wat de gewenste toekomstige invulling van het gebied is.

We staan voor de belangen van ondernemers in Westland en zetten ons maximaal in om maatregelen te voorkomen die nadelig zijn voor de glastuinbouw, zoals de BTW verhoging op sierteelt. Tegelijkertijd voeren we een continue en gerichte lobby om onze economie te versterken en de belangen van het Westland krachtig te positioneren.

Met name regionaal en richting de provincie ligt er een duidelijke opgave om ons verhaal eenduidig en overtuigend uit te dragen. Dit doen we niet alleen maar samen met onze partners in het veld, waarbij het World Horti Center (WHC) een belangrijke rol speelt. We versterken onze positionering door scherp te kijken naar waar en hoe we van betekenis kunnen zijn voor het Westland. En wat het Westland voor de regio kan betekenen. We praten constructief mee over verdeling van beleid en financiële middelen. Zo houden we bestaande overleggen kritisch tegen het licht om zoveel mogelijk focus en samenhang in onze inspanningen op dit vlak aan te brengen en overlap te voorkomen. Dit werken we direct na de start van het nieuwe college uit in een plan van aanpak voor onze lobby en positionering waarin we ook vastleggen hoe we de gemeenteraad structureel en transparant informeren over onze inzet.

Voor bedrijventerreinen staan we voor een duidelijke opgave: de beschikbare ruimte raakt snel uitgeput. Daarom stellen we een nieuwe bedrijventerreinenvisie op, waarin we scherpe keuzes maken voor de toekomst. We zetten in op zorgvuldig en efficiënter ruimtegebruik, herstructurering waar mogelijk en het tijdig ontwikkelen van nieuwe locaties.

We zorgen voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor zowel innovatieve bedrijven als het MKB. Dat betekent toegankelijke en betrouwbare dienstverlening. Ondernemers moeten zich gehoord en geholpen voelen.

We zijn trots op onze ondernemers en dragen dat actief uit. We investeren in een sterke, eenduidige positionering van onze gemeente en bundelen promotiekrachten waar mogelijk.

We steunen de wens voor een Economic Board Westland en gaan hierover in gesprek met ondernemers en partners, mede naar aanleiding van signalen uit het MKB. We zetten in op levendige dorpskernen met een passend winkelaanbod. We ontwikkelen een nieuwe detailhandelsvisie waarbij het uitgangspunt is dat we het huidige niveau versterken, binnen de middelen en de mogelijkheden die we hebben.

Flora Campus

Het masterplan Flora Campus Westland vormt de basis voor de verdere ontwikkeling van de campus in de komende jaren. Met respect voor eerder genomen besluiten blijven we kritisch, monitoren we risico's en zullen ontwikkelingen bijsturen daar waar nodig, waarbij we de raad vroegtijdig en adequaat meenemen. Vanuit het masterplan werken we aan een toekomstbestendige en samenhangende campus, waar kennis, innovatie en ondernemerschap voor de glastuinbouw samenkomen. De Flora Campus is daarbij dé centrale plek. We willen een levendige campus waar de internationale koppositie van de Westlandse glastuinbouw zichtbaar is én verder groeit. Door de samenwerking tussen overheid, ondernemers en onderwijs versnellen we technologische innovaties en versterken we de ontwikkeling van kennis en talent.

We zorgen ervoor dat de juiste, hoogwaardige bedrijven zich vestigen op de Flora Campus. Dat doen we door een aantrekkelijk vestigingsklimaat te creëren, met goede voorzieningen en een kwalitatief hoogwaardige leef- en werkomgeving – nu én in de toekomst. We willen, zowel op de korte als lange termijn, regie houden op de ontwikkeling van de campus. Daarvoor zetten we passende instrumenten in, zoals duidelijke voorwaarden en selectiecriteria bij de uitgifte van grond.

Er komt een nieuwe sterke OV-hub bij de Flora Campus, in samenwerking met de MRDH en de provincie. Tegelijkertijd blijven goede verbindingen met het overstappunt in het centrum van Naaldwijk en andere dorpscentra belangrijk. In de parkeergarages is betaald parkeren voor een betaalbaar tarief het uitgangspunt.

Recreatie, toerisme en kust

Kleinschalig toerisme past bij Westland en draagt bij aan de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van onze gemeente. Onze eigen inwoners moeten kunnen genieten van al het moois dat Westland te bieden heeft. Wij zijn trots op onze kust, de familiestranden en koesteren de kwaliteit en het karakter ervan. Massatoerisme, zoals in grotere badplaatsen, past daar niet bij. De kustvisie vormt ons uitgangspunt. Ook zijn wij trots op onze natuurgebieden, waar onze inwoners op een prettige manier kunnen recreëren.

We staan positief tegenover initiatieven voor kleine recreatieve havens.

Mobiliteit

Wij zetten in op een goed bereikbaar, veilig en leefbaar Westland en werken aan een verkeerscirculatieplan voor heel Westland. Mobiliteit is een randvoorwaarde voor wonen en werken. We zorgen voor een goede balans tussen auto, fiets en openbaar vervoer. De auto blijft voor veel inwoners en ondernemers noodzakelijk, tegelijkertijd investeren we in veiligere wegen, betere fietsvoorzieningen en een sterker openbaar vervoernetwerk. Verkeersveiligheid krijgt daarbij prioriteit, met gerichte aanpak van knelpunten in alle kernen. De jaarlijkse verkeersveiligheidsrapportage (BLIQ) geeft inzicht in de meest verkeersonveilige locaties in Westland. Wij pakken deze gericht aan, zoals onder andere de kruisingen Heulweg/Dorpskade, Heulweg/Herenstraat en PijleTuinenweg/Stokdijkkade/Verdilaan.

Het openbaar vervoer is essentieel voor de bereikbaarheid van inwoners en bedrijven. Wij versterken het OV stapsgewijs, met oog voor de groei van Westland en de bereikbaarheid van kernen en werklocaties. We stellen, richting de nieuwe concessie in 2030, een strategische OV-visie op en blijven we met partners werken aan concrete verbeteringen in het huidige netwerk. We hebben daarbij oog voor opstapplekken in de kernen, met name in Maasdijk en Ter Heijde.

Op middellange termijn werken we toe naar een schaa sprong in het OV en zetten we in op innovatieve oplossingen, passend bij ontwikkelingen zoals de Flora Campus.

We stellen een nieuw parkeerbeleid op dat recht doet aan de realiteit van Westland: de auto blijft noodzakelijk en we houden rekening met de leefbaarheid. We evalueren het strandparkeren.

We investeren in duidelijke communicatie en tijdigheid bij wegafsluitingen, zodat inwoners en ondernemers tijdig kunnen anticiperen.

Westland stopt met bewaakte (brom)fietsenstallingen. (Brom)fietsbezitters zijn zelf verantwoordelijk voor de beveiliging van hun eigendom.

3. Openbare ruimte en veiligheid

Openbare ruimte

Wij zetten in op een schone, veilige en goed onderhouden leefomgeving. Bij afvalinzameling blijven de kosten nadrukkelijk een aandachtspunt. Waar nodig maken we tijdig duidelijke keuzes om het systeem betaalbaar en toekomstbestendig te houden en we zetten in op bewustwording bij onze inwoners.

We kijken kritisch naar het gebruik en de inrichting van milieustraten en naar de vraag of dit past bij de omvang van onze gemeente. Concentratie van voorzieningen heeft de voorkeur, met oog voor bereikbaarheid en gebruiksdruk.

De kwaliteit van de openbare ruimte blijft een prioriteit. We blijven investeren in onderhoud van groen, stoepen en wegen en hebben aandacht voor verkeers- en sociale veiligheid, waaronder het aanpakken van donkere plekken. In ruimtelijke plannen reserveren we voldoende ruimte voor groen, spelen en ontmoeten.

We verbeteren de communicatie richting inwoners over projecten in de openbare ruimte. Bij een deel van onze inwoners leeft de wens voor een crematorium. We starten met het onderzoeken van een mogelijke locatie in Westland.

Tot slot verkennen we de uitbreiding van openbare toiletten naar meerdere kernen.

Klimaat, verduurzaming en energie

Westland is koploper in de energietransitie met haar netwerk van warmtenetten waarmee zowel kassen als woningen verwarmd worden. We zijn een van de weinige gemeenten in Nederland die geen last hebben van netcongestie. Dat willen we zo houden. De aanleg van de noodzakelijke infrastructuur, zoals het ondergronds aanleggen van warmtenetleidingen, kan overlast veroorzaken. Deze overlast weegt echter op tegen het belang van een toekomstbestendig energiesysteem.

We maken beleid op datacenters om te voorkomen dat ongewenste activiteiten onze ruimte op het elektriciteitsnet innemen. De energietransitie moet haalbaar en betaalbaar zijn voor ondernemers en inwoners. Daarom blijven wij ook inzetten op praktische ondersteuning, zoals de inzet van de fix-brigade die bewoners helpt met energiebesparende maatregelen.

Het warmteprogramma, dat eind 2027 zal worden vastgesteld, beschrijft hoe we via de uitrol van warmtenetten en het aansluiten van woonwijken de ingezette koers voortzetten in bestaande wijken en kansen benutten bij nieuwbouw, om zo stap voor stap toe te werken naar aardgasvrij. We kiezen er in beginsel voor geen wijken vooraf aan te wijzen en hechten veel waarde aan participatie met de omgeving.

De Kaderrichtlijn Water (KRW) stelt de glastuinbouw voor grote uitdagingen. Wij ondersteunen ondernemers bij het voldoen aan deze eisen door in te zetten op waterzuivering, hergebruik en emissievermindering, samen met sector en waterschap. Daarbij ligt de nadruk op begeleiding, maatwerk en haalbare stappen, met handhaving als sluitstuk.

We zetten ons in voor het optimaal benutten van beschikbare CO₂ voor de glastuinbouw. Daarom lobbyen we bij het Rijk om regelgeving zo in te richten dat hergebruik van CO₂ in kassen voorrang krijgt boven opslag onder de Noordzee, waar dat mogelijk en verantwoord is.

Waterberging en verzilting zijn serieuze uitdagingen waar we aan moeten werken. We faciliteren het Hoogheemraadschap in haar zoektocht naar geschikte locaties voor waterberging in Westland. Bovendien zetten we in op klimaatadaptief bouwen waar mogelijk om ook in de toekomst droge voeten te houden.

Veiligheid

Veiligheid is vanzelfsprekend een belangrijk thema. Het speelt een grote rol in de portefeuille die in handen is van de burgemeester. Westland is een veilige gemeente, we staan in de top drie van de veiligste 100.000 plus gemeenten. Daar zijn we trots op en dat willen we zo houden. Komend jaar stellen we een nieuw veiligheidsbeleid op. Hierin hebben we met name aandacht voor ondermijning. Ook veiligheid op straat en een veilige buurt zijn belangrijk. Het aantal BOA's is sinds kort op peil, dat houden we zo. Buurtpreventie is een belangrijke schakel in het versterken van de veiligheid in onze wijken. Ook partners zoals de reddingsbrigade leveren een waardevolle bijdrage. Met hun inzet dragen zij bij aan de veiligheid op en rond het water. Wij faciliteren hen waar mogelijk.

Toezicht en handhaving

Bij de uitvoering van onze toezicht- en handhavingstaak staat de menselijke maat centraal. We gaan in gesprek met elkaar en handelen niet uitsluitend naar de letter, maar vooral ook naar de geest van de wet. Dit geven we ook mee aan onze partners zoals de omgevingsdienst Haaglanden (ODH). De prioriteit ligt bij de aanpak van excessen en aangelegenheden, die veel impact hebben.

Bij evenementen gaan we uit van vertrouwen, met nadrukkelijke aandacht voor veiligheid. Voor grote evenementen wijzen we vaste aanspreekpunten aan die organisatoren actief ondersteunen en adviseren. Waar nodig tonen we bestuurlijk lef door gemotiveerd af te wijken zonder concessies te doen aan de veiligheid. We waarderen daarbij creatieve oplossingen en een ondernemende houding vanuit de gemeentelijke ondersteuning. Evenementen die onlosmakelijk verbonden zijn met de Westlandse cultuur, zoals de Westlandse Feestweken, faciliteren we maximaal. De Oranjecomités spelen een belangrijke rol bij het in stand houden van lokale tradities en activiteiten. Daarbij hanteren we een uniforme aanpak en zorgen we voor gelijke ondersteuning in alle kernen.

We willen een levendig evenemententerrein waar jaarrond activiteiten mogelijk zijn.

4. Zorg, welzijn en inkomen

Wmo (Zorg) en welzijn

In onze aanpak staat de mens centraal. Niet systemen of procedures, maar de behoeften en leefwereld van inwoners zijn leidend. Westland is een sterke samenleving met hechte sociale structuren, waarin veel eerste zorgvragen dichtbij en samen worden opgevangen. Dat is van grote waarde, ook omdat hiermee in veel gevallen zwaardere en duurdere zorg kan worden voorkomen.

Iedereen moet kunnen meedoen, we zijn een inclusieve, toegankelijke en dementievriendelijke en gemeente.

We zetten in op een goede, toegankelijke ondersteuning, met zo min mogelijk wachtlijsten en voldoende beschikbare zorg, waaronder verpleeghuisbedden. Een sterke eerstelijnszorg, met een belangrijke rol voor huisartsen, is daarbij onmisbaar. We blijven inzetten op voldoende mogelijkheden voor huisvesting van huisartsen.

De vergrijzing stelt ons echter voor een grote uitdaging. Daarom zetten we ook binnen de ondersteuning vanuit de Wmo nadrukkelijk in op preventie en het in samenhang benaderen van vraagstukken. Daarbij houden we een open blik op samenwerking met verschillende partijen om passende oplossingen mogelijk te maken.

We zien onze zorg- en welzijnspartners als de kern om het sociaal domein beheersbaar te houden en om tijdig te signaleren wat nodig is. Daarom investeren we in samenwerking en blijven we deze verbeteren. We zetten in op een scherpere positionering van de Adviesraad Sociaal Domein, met een duidelijke afbakening van haar rol en een verbetering van de samenwerking. We betrekken het Platform Gehandicapten Westland actief bij beleid, zodat de toegankelijkheid in de gemeente verder wordt vergroot.

Preventie is voor ons een belangrijke sleutel. Vroegsignalering is essentieel om problemen tijdig aan te pakken. We zien echter dat het voor inwoners niet altijd duidelijk is waar zij met zorgen terecht kunnen. Daarom zetten we in op het verbeteren en vereenvoudigen van het melden van signalen, zodat hulp sneller en laagdrempeliger op gang komt.

Daarnaast zetten wij in op tijdige ondersteuning, zodat zwaardere en duurdere zorg zoveel mogelijk kan worden voorkomen en zaken als eenzaamheid worden tegengaan. Tegelijkertijd houden we de uitvoering van het strategisch beleidsplan sociaal domein kritisch tegen het licht, zodat we blijven sturen op effectiviteit en doelmatigheid.

We kijken scherp naar de inkoop en organisatie van zorg, met nadrukkelijke aandacht voor de positie van lokale aanbieders. Ons uitgangspunt is: liever klein en effectief dan groot en onduidelijk. We voorkomen waar mogelijk overlap in het aanbod van activiteiten en voorzieningen en streven naar overzicht en samenhang. Daarbij geldt dat we geen verschraving van zorg willen, maar wel continu zoeken naar mogelijkheden om ondersteuning slimmer, efficiënter en toekomstbestendig te organiseren. Daarbij houden we oog voor de mensen die het verschil maken. Mantelzorgers zijn onmisbaar en verdienen waardering en passende ondersteuning.

We stimuleren heldere en actieve communicatie rondom beschermd wonen. Het is voor ons belangrijk dat inwoners goed geïnformeerd zijn en zich betrokken voelen bij ontwikkelingen in hun omgeving. Daarom werken we nauw samen met organisaties en

stimuleren we dat zij de gemeente vroegtijdig en volledig meenemen in hun plannen in Westland.

Inkomensvoorzieningen, participatie en schuldhulpverlening

Westland kent een lage werkloosheid en een hoge participatie, daar zijn we trots op. Meedoen is de norm. Als het echt niet lukt, dan zorgen we voor een vangnet. We stimuleren inwoners maximaal om aan de slag te gaan. Dat is onze Westlandse aanpak: je doet mee en werkt, omdat werk bijdraagt aan zelfstandigheid, ontwikkeling en welzijn. Dat geldt ook voor nieuwkomers. Je leert het beste en snelst Nederlands door te werken. We hebben dan ook veel waardering voor werkgevers die zelf taallessen aanbieden.

Bij schuldhulpverlening zetten we nadrukkelijk in op preventie. Werkgevers en andere partners signaleren vaak vroegtijdig dat er financiële problemen ontstaan, maar kunnen deze signalen niet altijd goed kwijt. Belemmeringen in nationale wet- en regelgeving rond privacy spelen hierin een rol. Daarom willen we samen met het rijk onderzoeken of we een pilot kunnen opzetten zodat vroegsignalering beter kan worden ingericht.

Daar waar we constateren dat het hulpaanbod versnipperd is of juist door meerdere partijen naast elkaar wordt aangeboden, streven we naar meer samenhang en efficiency. Ook houden we de Westlandpas tegen het licht, de komende evaluatie biedt kansen deze regeling doelgerichter en effectiever in te richten.

Patijnenburg is onze belangrijkste partner voor ambities rond werk en inkomen. Om deze organisatie ook in de toekomst vitaal te houden kijken we kritisch naar de toekomstbestendigheid van de organisatie. We streven ernaar de opbrengst van "Social Return in Investment"(SROI) zoveel mogelijk te laten landen in Westland, waarbij Westlandse bedrijven die zich inzetten voor onze samenleving gewaardeerd en gezien worden.

5. Onderwijs, jeugd, cultuur (inclusief De Naald) en sport

Onderwijsbeleid (inclusief huisvesting)

We pakken het huidige Integraal Huisvestingsplan (IHP) voortvarend op. De Hoogvlieger zal in deze collegeperiode worden opgeleverd. Gezien de huidige ontwikkelingen en groei in de gemeente is een herziening van het IHP noodzakelijk. Daarbij nemen we expliciet afspraken op over maximale schoolomvang en het aannamebeleid, om te voorkomen dat scholen ongecontroleerd doorgroeien en de kwaliteit en toegankelijkheid onder druk komen te staan.

Bij nieuwbouw en herontwikkeling houden we nadrukkelijk rekening met maatschappelijk vastgoed, zoals brede scholen waarin onderwijs en kinderopvang samenkomen. Hiermee versterken we de doorgaande leerlijn voor kinderen en stimuleren we samenwerking tussen onderwijs en opvang, middels een sterke Lokaal Educatieve Agenda.

De maatschappelijke rol van scholen en kinderopvang is groot en wordt steeds belangrijker. Binnen deze voorzieningen speelt voor- en vroegschoolse educatie (VVE) een belangrijke rol, met als doel (taal- en ontwikkel)achterstanden vroeg te signaleren en aan te pakken. Scholen spelen daarnaast een cruciale rol bij vroegsignalering en preventie, onder meer in het kader van jeugdzorg.

Wij constateren een groeiende spanning tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Daarom streven we naar een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. We zijn positief over initiatieven vanuit het bedrijfsleven, zoals bedrijfsscholen, en zien dit als waardevolle aanvulling op het reguliere aanbod.

We zijn de tweede economie van Zuid-Holland, dat komt met name door de goede samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven. Deze samenwerking is de katalysator voor innovatie. Initiatieven zoals de ontwikkeling van HBO-opleidingen op de Flora Campus versterken deze positie en dragen bij aan een toekomstbestendige economie. We zullen dit blijven aanjagen en stimuleren.

Jeugd

Preventie staat voor ons voorop. Het voorkomen van (jeugd)zorg is vele malen beter dan genezen. Een sterke basis begint bij goed onderwijs; dat is de meest effectieve en duurzame vorm van jeugdhulp. Daarom kiezen wij voor een integrale aanpak door onderwijs en jeugd bij één wethouder te beleggen. Ook de mentale weerbaarheid van de jeugd heeft onze aandacht.

We hebben nadrukkelijk aandacht voor de overgang van jeugdzorg naar volwassenenzorg, zodat jongeren niet tussen wal en schip raken.

Zorg wordt regionaal ingekocht. We kijken scherp waar de voordelen van deze gezamenlijke inkoop opwegen tegen de nadelen. We houden zicht op de inzet van ondersteuning en hebben daarbij nadrukkelijk aandacht voor tijdige inzet van passende alternatieven, zodat de zwaarste vormen zoveel mogelijk kunnen worden voorkomen. Ook onderzoeken we of delen van het speciaal onderwijs in Westland kunnen worden georganiseerd. Dat scheelt veel onnodig heen en weer reizen en daarmee gepaard gaande kosten.

Cultuur

Cultuur zien wij als een verbindende kracht in de samenleving en als een belangrijke bijdrage aan leefbaarheid, identiteit en ontmoeting. We vernieuwen onze cultuurkoers, die afloopt in 2030, zo willen we onze bibliotheken stimuleren als plekken van

ontmoeting. Het streven is de acht huidige volwaardige bibliotheken te behouden waarbij we de samenwerking tussen Vitis en de bibliotheken stimuleren.

Wij voeren de kerkenvisie uit. We helpen kerken door te inventariseren wat hiervoor nodig is en te faciliteren bij de uitvoering. Kerken zijn waardevolle en herkenbare plekken van ontmoeting en gezichtsbepalende gebouwen die we koesteren. Het erfgoedbeleid gaan we actualiseren, in samenwerking met de historische verenigingen.

Wij streven naar meer samenhang en centralisatie in het culturele aanbod, zodat middelen doelmatig worden ingezet en versnippering wordt voorkomen. Daarbij maken wij optimaal gebruik van kansen die zich voordoen, waaronder rijksmiddelen.

Theater De Naald

De investering in een nieuw theater De Naald is nodig omdat het huidige gebouw aan het eind van zijn levensduur is. De Naald is van grote waarde voor het Westland. Het versterkt het culturele aanbod, vergroot de aantrekkingskracht van de gemeente en biedt ruimte aan een breed scala aan voorstellingen, ontmoeting en talentontwikkeling. De Naald wordt daarmee niet alleen een plek voor cultuur, maar ook een bruisende ontmoetingsplek voor inwoners en bezoekers.

We zorgen ervoor dat de realisatie van De Naald nadrukkelijk in lijn is met de toekomstige ontwikkeling van het Verdigebied. Met de nieuwe Naald leggen we een stevige basis en maken we een krachtige start met de ontwikkeling van het centrumgebied van Naaldwijk, terwijl we tegelijkertijd de tijd nemen om voor het volledige Verdigebied een zorgvuldig en doordacht plan te ontwikkelen.

Voor De Naald stellen we op korte termijn een Programma van Eisen op, zodat we voortvarend aan de slag kunnen met de verdere ontwikkeling.

Sport

We zijn trots op het hoge percentage sportdeelname, het sterke voorzieningenniveau, het (top)sportniveau en de grote inzet van vrijwilligers in onze gemeente. Deze kwaliteiten vormen een stevig fundament onder de maatschappelijke betrokkenheid en gezondheid van onze inwoners en dat willen we behouden en versterken. Investerings in sport dragen bij aan een vitalere samenleving en kunnen op termijn ook maatschappelijke kosten beperken. De inzet van verenigingen om specifiek ouderen te laten sporten stellen wij zeer op prijs. We kijken kritisch naar onderhoud en beheer van onze sportvelden. Naast de georganiseerde sport stimuleren we ook het ongeorganiseerd sporten in de buitenruimte. Beweegroutes en groenblauwe schoolpleinen zijn hiervan voorbeelden. Als sportieve gemeente staan wij ook open voor de kansen die grote sportevenementen bieden.

De strategische accommodatieplanning is de basis voor onze investeringsbeslissingen. Daarbij zoeken we binnen deze planning naar slimme fasering, zodat noodzakelijke ontwikkelingen mogelijk blijven zonder dat direct grootschalige financiële uitbreidingen nodig zijn. We zetten daarbij nadrukkelijk in op meervoudig en multifunctioneel ruimtegebruik. We laten voorzieningen meebewegen met de demografische ontwikkelingen van de kernen.

We starten snel met het opstellen van een zwembadenvisie, hierbij betrekken we al het zwemwater.

6. Financiën, organisatie en dienstverlening

Financiën

De start van deze nieuwe collegeperiode laat een robuuste en gezonde begroting zien. Dat geeft vertrouwen en vormt een stevig fundament voor de komende jaren. Hierdoor kunnen we ons richten op wat echt telt: het waarmaken van onze ambities.

De grootste uitdaging ligt daarbij in de uitvoeringskracht. Het gaat er niet alleen om dat er voldoende middelen zijn, maar vooral of we de capaciteit hebben om plannen ook daadwerkelijk uit te voeren. Dat vraagt niet alleen iets van de ambtelijke organisatie, maar ook van externe partijen, zoals hogere overheden en uitvoerende partijen. In de praktijk zien we dat de hiervoor benodigde capaciteit onder druk staat. Juist daarom is het belangrijk om scherp te blijven op wat we doen en hoe we het doen, zodat plannen niet op papier blijven, maar zichtbaar het verschil maken in de Westlandse samenleving.

We houden daarbij vanzelfsprekend de meerjarige lasten goed in de gaten en blijven sturen op een begroting die structureel in evenwicht is. Zo zorgen we ervoor dat onze gemeente financieel gezond blijft.

Organisatie en dienstverlening

Er zijn de afgelopen jaren goede stappen gezet om te komen tot een robuuste organisatie. Die lijn zetten we voort. Continuïteit is daarbij belangrijk: we bouwen voort op wat goed gaat en verbeteren waar nodig. We streven ernaar om een aantrekkelijke werkgever te zijn en te blijven.

Het streven blijft zoveel mogelijk vast personeel en zo weinig mogelijk inhuur.

Onze dienstverlening is goed op orde maar kan altijd beter. We communiceren helder en begrijpelijk, direct duidelijk. We brengen de gemeente graag dichtbij. Daarvoor versterken we waar mogelijk de inzet van wijkmanagers als aanspreekpunt voor de inwoners. We zetten in op laagdrempelige dienstverlening en benutten digitalisering om sneller te werken, met blijvende aandacht voor informatieveiligheid en de eisen die digitaal werken aan onze organisatie stelt.

Daarbij hebben we nadrukkelijk oog voor het veilig omgaan met informatie en de eisen die digitaal werken aan onze organisatie stelt.

Heldere communicatie en participatie -extern én intern- zijn essentieel. Dit vraagt om bewustzijn en goed voorbeeldgedrag van medewerkers, bestuurders en raad: zij zijn ambassadeurs van onze gemeente.

Resultaten per kern

We zijn een grote gemeente met elf dorpskernen en koesteren onze dorpencultuur. Als gemeenschap van dorpen staat de leefbaarheid in al onze kernen voorop. Daarom hebben wij per kern een aantal resultaten geformuleerd die we willen behalen. Hierbij bouwen we voort op de inzet van vorige colleges. Waar mogelijk zetten wij deze voort, aangevuld met nieuwe resultaten. Daarbij kiezen wij voor een resultaatgerichte aanpak, met oog voor de uitvoeringskracht van de gemeente.

's Gravenzande

- We knappen de Langestraat op.
- We realiseren extra fietsparkeermogelijkheden bij de bushaltes aan de Koningin Julianaweg.
- We stimuleren de realisatie van de Julianahof (2e Berkenflat).
- We willen een verkeersluw Marktplaats met daarbij strakke handhaving.
- We verbeteren het fietsparkeren bij Arendsduin.

Naaldwijk

- We pakken onveilige en drukke kruispunten aan, zoals Galgeweg/Kruisbroekweg en Kruisbroekweg/Secretaris Verhoeffweg.
- We maken de realisatie van een nieuw multifunctioneel Westland Theater de Naald mogelijk.
- We richten het Zuideinde opnieuw in.
- We realiseren de Metropolitane Fietsroute Naaldwijk-Rotterdam, Naaldwijk-Den Haag en Naaldwijk-Delft.

Wateringen

- We stellen de Ambachtsweg zo snel mogelijk in 1 richting open, tot de nieuwe ontsluiting in Wateringen Noord is gerealiseerd.
- We pakken onveilige en drukke rotondes en kruispunten aan, zoals Herenstraat, Heulweg en Dorpskade.
- We volgen de effecten van betaald parkeren in Den Haag op Wateringen en nemen zo nodig passende maatregelen.
- We realiseren de woonwijk Wateringen-Noord inclusief basisschool.
- We realiseren een aantrekkelijk centrum inclusief herinrichting Vliethof.

Monster

- We versterken het centrum door waar mogelijk het winkelaanbod te concentreren en de horeca te stimuleren rond het Kerkplein.
- We ontwikkelen de Noviteit tot een toekomstbestendig "Huis van de Buurt".
- We steunen het onderzoeken van een recreatieve haven als verbinding tussen dorp en water.
- We steunen het herontwikkelen van het gebied achter de Parallelweg in samenspraak met de omgeving.

De Lier

- We realiseren een veilige oversteek op de Kasteelweg en de Kanaalweg voor fietsers en voetgangers.
- We brengen verlichting aan op het Kralingerpad om de veiligheid te verbeteren.
- We onderzoeken of we op de fietsverbinding De Lier - Naaldwijk (richting Horti Campus): (meer) verlichting kunnen plaatsen.
- We verbeteren de verkeersveiligheid op de Veilingweg.
- We realiseren de uitbreiding van Sportpark De Lier (De Zweth)

Honselersdijk

- We verbeteren de verkeersveiligheid op de Dijkstraat en de kruising Pijnacker Hordijklaan-Molenlaan.
- We onderzoeken of we de doorstroming van de rotonde Zwethlaan-Westlandroute kunnen verbeteren.
- We zetten in op de herontwikkeling van woningbouw Poeldijksepad/Symphonie.
- We maken het Voorhofplein aantrekkelijker.

Poeldijk

- We verbeteren de verkeersveiligheid en doorstroming rond ABC-terrein inclusief de rotondes en zorgen voor een veilige fietsroute naar sportpark Verburch.
- We stimuleren een levendig centrum rond de Bartholomeuskerk.
- We geven uitvoering aan de Expeditieschool.
- Bij de herinrichting van het vrijkomende perceel Irenestraat voegen we waar mogelijk groen toe.
- We stimuleren nieuwe woningen op de locatie van de Bartholomeusschool/Wittebrug, voor jong en oud.

Maasdijk

- We zorgen voor veilige op- en afritten aan de Maasdijk.
- We stimuleren woningbouw op de locatie van het Klein Dierenverblijf.
- We richten het Oranjeplein opnieuw in en zetten daarbij in op vergroening.

Kwintsheul

- We zetten in op verbetering van de verkeersveiligheid rond Heulweg-Kerkstraat, met name de kruising aan de Lange en Holle Watering.
- We verbeteren de verkeerssituatie bij de brug Hollewatering/Heulweg.

Ter Heijde

- We gaan parkeeroverlast in de zomer tegen.
- Met het uitgangspunt 'rust aan de kust' behouden we dit deel van het strand nadrukkelijk als familiestrand en beperken we de overlast voor het dorp.

Heenweg

- We realiseren het Fitpark en renoveren de gymzaal.
- We behouden de brede buurtschool De Kameleon als verbindende factor voor de Heenweg.

Kandidaat-wethouders

Namen en partij

- Dennis Chafiâ (CDA)
- Jenny Vermeer (CDA)
- Anko Goudswaard (GBW)
- Michiel Ferwerda (GBW)
- Peter Valstar (VVD)
- Dave van Koppen (LPF)

Portefeuilleverdeling

Burgemeester:

- Openbare orde en veiligheid
- Interbestuurlijke verhoudingen en Public affairs
- Externe betrekkingen en internationaal

Dennis Chafiâ (CDA)

- Wonen (nieuwbouw, volkshuisvesting, doelgroepen inclusief arbeidsmigranten)
- Gebiedsontwikkeling
- Ruimtelijke Ordening

Jenny Vermeer (CDA)

- Werk en inkomen
- Wmo (zorg) & Welzijn
- Cultuur (inclusief De Naald)

Anko Goudswaard (GBW)

- Financiën
- Organisatie
- Informatievoorziening en ICT
- Sport
- Asiel

Michiel Ferwerda (GBW)

- Openbare Ruimte
- Milieu en klimaat
- Toerisme&recreatie (inclusief kust)
- Vastgoed

Peter Valstar (VVD)

- Economie
- Energie
- Mobiliteit
- Grondzaken

Dave van Koppen (LPF)

- Jeugd
- Onderwijs
- Dienstverlening
- Evenementenbeleid
- Toezicht en handhaving
- Dierenwelzijn